

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Rev. Patr. Joannis Laurentii Berti, Ord. Eremit. S.
Augustini, Theologia Historico-Dogmatico-Scholastica,
Seu Libri, De Theologicis Disciplinis**

Berti, Giovanni Lorenzo

Monachii [u.a.], 1749

Caput XI. Quæ Gentiles objiciunt adversus Christi Incarnationem, breviter
refutantur.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-83684](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-83684)

CAPUT XI.

Quæ Gentiles objiciunt aduersus Christi Incarnationem,
breviter refutantur.

SUMMARIUM.

1. & 2. Affertur & solvitur obiectio Juliani
Apostatae.
3. & 4. Alia obiectio infirmatur.

5. 6. & 7. Alia obiectio affertur, & solvitur.
8. & 9. Obiectio Saracenorum enodatur.

VERBUM Dei factum carnem petitis à Christi doctrina, & à Christiana Religione argumentis possumus quidem evincere; sed ipsius mysterii altitudinem obvis humanisque ratiocinationibus *positivo*, ut appellant, argumento demonstrare non possumus. Si enim ratio proferatur, non erit mirabile: si exemplum adfit, non erit singulare. Ergo aduersus Infideles, ut nos Augustinus docet Epistola 137. ad Volus. num. 15. fidem nostram propugnant ipse rerum ab initio gestarum ordo, & ipsa connexio temporum, præteritis fidem de præsentibus faciens, priora posterioribus, & recentioribus antiqua confirmans: completa in Christi ortu, vita, dictis, factis, passionibus, morte, resurrectione, ascensione omnia præconia Prophetarum: Apostoli, qui repente linguis omnium gentium loquuntur, arguunt fidenter errores, & numero exigui per mundum disseminantur, populos facilitate mirabili convertant, inter inimicos augentur, persecutionibus crescunt, per afflictionum angustias usque in terrarum extrema dilatantur: templa denique, & simulacra dæmonum, quæ paullatim secundum dicta prophetica subvertuntur. Continentur contractis hisce Augustini sententiis, quæ supra fusiori stylo produximus. Ad ea autem, quæ fides nostra in mysteriis occultat, juxta traditum ibidem Augustinimonitum, mens tardiuscula, & inerudita non audet accedere. Obiectantibus tamen incredulis, quod leves nos conjecturæ permoveant ad præbendum pugnantibus rebus assensum, tenemur rationem reddere demonstrando nihil credi à nobis impossibile, rationique repugnans: quod præstamus argumentationibus *negativis*, iis scilicet, quibus suppositæ repugnantia explicantur, & complanantur.

Obiectant Jesum Nazarenum doctrinam suam persuasisse paucissimis, ac deterrimis, quos etiamnum potentiores oppugnant. Meliorem, inquit, subfisse fortunam Simonem Samaritam præstigiatores, cui erecta fuit à Romano Senatu statua, cum epigraphe, SIMONI DEO SANCTO: & Mahumetem, ad quem tanta populorum multitudo confluit.

His respondemus Socratem, auctore Porphyrio, fuisse hominem mulerosum & iracundum, & ejus doctrinam ab Atheniensibus refutatam: nihil vero in ea, quod humanam excedat philosophiam. Lycurgi leges finitimi populi repudiarent, emandaruntque Spartani, ipso Auctore superflite; & vix apud eos leges istiusmodi viguerunt. Alexander domavit orbem potentia & militum copiis, non mysteriorum divinarum prædicatione: ejus morte corruit Græcorum Imperium. Ecclesia autem ab inermi, & exiguo Apostolorum numero propagata est, perseverat, fitque nece Martyrum amplior. Vespasianum & Apollonium vera patrasse miracula negant ipsi Gentiles: Christum in Bethsaida, & Bethania cæcos, claudosque curasse non ausus est negare Julianus. Simonem statua à Romanis honestatum negant plures, & inscriptionem in Insula Tiberina hanc profert Gruterus, SEMONI SANGO DEO FIDIO: hoc nomine inquit appellatum Herculem apud Sabinos: deceptum vero hac inscriptione Justinum. Dubia tamen hæc sunt; nam potuit alia statua erigi Simoni, alia Deo Sabinorum Sango: nec facile demonstrabis Justinum Martyrem eadem cum Simone patria natum, qui, ut scribit Eusebius lib. iv. H. E. cap. xi. Romæ domicilium habuit, & cui assentitur cum aliis antiquioribus Tertullianus cap. 13. Apologetici, fuisse deceptum. Quare dicimus Simonem agnovisse discipulorum Christi virtutem Act. viii. 18. nec diu illius cultum stetit: ut interim omitamus Apostoli Petri cum

1. Julianus Apostata obiectit, nihil fecisse Christum præstantius, quam fecerint Socrates, Lycurgus & Alexander. Addunt alii Vespasianum, & Apollo-

cum Simone certamen. Mahumetes, Arabibus in Heraclii exercitu seditionem molientibus, vi armorum dilatavit imperium. Illum furti & latrocinii reum cives Mechæ ad mortem damnaverant: & luomet ore se in Alcorano impurissimum profitetur. Studuit vero ad sectæ propagationem indulgere omnium ingenio. Non male de Christo locutus est, ut gratificaretur Christianis; retinuit cum Judæis circumcisionem; & improbis, quorum populus major est, morem gerens permisit ultiones, polygamiam, & graviora flagitia; vetuit etiam, ne falsitatis convinceretur, divinorum exercitamenta studiorum. Christus innocens, & pauper abolicis Judaicis ritibus, & præscribens severiorem disciplinam firmavit Ecclesiam suam omnibus repugnantibus.

3. **Obiectio 2.** Obijciunt præterea: Nonne Jesus unus fuit ex subditis Cæsaris census sub Cyrenio, desertus à suis, & qui non potuit ad se amicos, & propinquos pertrahere? Quomodo ergo dicitur Deus? Si autem Deus, cur Deiparam Virginem appellamus? Si de Virgine Spiritus sancti virtute conceptus, quo jure filius Davidis, & de femore Juda exortus est? At quomodo fieri potuit, ut ipse Deus nasceretur ex muliere? Et si id potuit, quid absurdius, & Deo indignius, quam fieri servulum, & in cruce immolari? Quantum insuper æquitati repugnat infontem ac justum plecti morte pro sceleratis?

4. **Respondetur.** Respondemus & hoc esse summæ potestatis Christi argumentum, quod nulla majestate terrena redimitus, & tanta à propinquis amicisque perpeffus, à Gentibus tali honore habeatur. Fuisse autem beneficium hostibus suis, & cognatos Judæos reprobasse, quid est aliud, quam opus misericordiæ eo majoris, quo confertur indignis, & justitiæ eo perfectioris, quo carnali non præpeditur affectu? Non unam in eo confitemur naturam, sed humanam, atque divinam: in illa natus sub imperio Augusti, & conceptus de Virgine; in ista Rex regum est, & Creator universorum. Propagata, quam assumpsit, humana caro ex regali progenie Davidis sat est, ut revera pertineat ad Tribum Juda. Potuit & Deus nasci in tempore secundum naturam illam humanam: secundum divinam æternamque non potuit. Nequaquam indignum est, Deum qui hominem condidit, hominum salutem prospicere, & Dei Verbum, quod mundum fabricavit, mundum redimere: sed opus est maximum, & divina majestate, ac justitiâ dignissimum. Dum innocens

non reluctans sanguinem fundit pro impiis; apparet, ut scribit Ep. 190. Bernardus, *Iniquitas malignantium, & pietas patientis.*

Arguunt insuper: Repugnat rationi, quod Verbum Dei descenderit in utero Virginis. Si enim Deus ubique est, quomodo factus est præsens ubi non erat? Præterea si est immutabilis, quo pacto illi accessit, ut vere & substantialiter fieret homo? Quod si mirabili nexu divinitas, & humanitas in una Persona copulatæ sunt, quid aliud erit divinitas præterquam pars quædam unius Christi? Illud denique imperceptibile est, humanam naturam esse in Christo perfectam, & nihilominus propria carere substantia, in duplici natura subsistere personam unam, atque tam dispares substantias, hominem Deumque posse simul substantiali vinculo colligari.

6. **Respondetur.** Respondemus hæc quidem superexcedere acumen tardiusculæ mentis nostræ; sed ubi testimonia Domini credibilia facta sunt nimis, captivari in obsequium fidei ratio debet humana. Ne hæc repugnantia videantur, dicimus Deum ubique præsentem esse per immensitatem, non tamen ubique semper eadem, si effecta sola attendantur, producere. Præsentia illa per immensitatem constat ratione, effectuum divinorum variatio constat experimento. Explicabat Theodorus Abacura, cujus Opera extant Tomo Bibl. PP. xvi. horum coherentiam exemplo humanarum perceptionum, & idearum, quæ sunt quidem nobis intimæ, & fiunt tamen alia ratione præsentis, dum eas mente revolvimus reminiscencia. Fuit ergo à creatione Virginis ei præsens Dei Verbum immensitate, & in incarnatione factum est præsens assumptione humanitatis. Nec tamen subiit aliquam mutationem, quoniam nec in naturam humanam divina conversa est, neque huic accessit cujuspiam formæ acquisitio: sed tota mutatio tenet se ex parte naturæ humanæ assumptæ in divinæ naturæ consortium. Non igitur mutatus est Deus, quemadmodum nec mutatus est dum mundum condidit, & accessit ei per rerum productionem denominatio Creatoris, & Domini. Recole quæ diximus de Divina immutabilitate lib. 11. cap. 4. At, inquis, nonne factum est Verbum vere, ac substantialiter homo? Ita quidem: sed factum est homo non conversione divinitatis in carnem, sed assumptione humanitatis in Deum; in qua assumptione Verbum Dei non perficitur, sed perficit: non immutatur, sed mutat; veluti dum sapientia

sapientia humanam mentem irradians, *non ipsa mutatur*, inquit Auguſtinus quæſt. 73. inter LXXXIII. *ſed hominem mutat, quem de ſulto ſapientem facit.*

7. Amplius de-
claratur re-
ſponſio.

Nexus, ſive unio duarum in Chriſto naturarum non eſt vinculum duorum, quæ ſe mutuo perficiant, ſed quorum unum perficiatur ab alio: in quo ſenſu abſurdum non eſt divinitatem uniri humanitati; neque illa eſt pars recipiens ab iſta exiſtentiam, & complementum, ſed eſt ipſum Verbum, ac Perſona divina humanitatem aſſumens, ac propriam illi communicans ſubſiſtentiam. Neque per hoc quod natura humana propria ſubſiſtentia careat, imperfecta dicenda eſt; non enim ſubſiſtentia addit ad ſubſtantiam formam aliquam, vel *entitatem*: ſed illud dicitur per ſe ſubſiſtere, quod eſt ſui juris, & alteri incommunicabile. Melius eſt autem eſſe juris divini, quam humani, & uniri communicatione ſubſtantiali divino Verbo, quam ab illo divelli. Percipitur quodammodo eandem Perſonam duas in ſe habere naturas, ſi illius ſumma virtus attendatur; nam & eadem veritas in pluribus voluminibus conſcripta eſt. Ita abſque ulla contradictione diſpares ſubſtantie poſſunt uniri, ſi una regatur ab alia, uti neceſſunt in homine anima rationalis, & caro. His lucem afferent, quæ diximus lib. VI. cap. 6. & quæ infra dicentur in H. Eutychniana.

8. Objeſtio 4.

Ultimo objiciunt Saraceni: Venit Chriſtus, ſed non eſt ille Propheta, ac ſummus legiſlator, quem arbitrantur Chriſtiani. Si ſanctificatus eſt à Joanne, quomodo erat in eo plenitudo ſanctificationis, & gratiæ? Deinde dum venit

Moyſes, damnatus eſt cultus idolorum: dum venit Chriſtus abolita fuit lex Moyſis. Ergo dum venit Mahumetes, ceſſavit lex Chriſti; ideoque Mahumetes eſt Propheta magnus miſſus à Deo in lucem gentiam, & in ſalutem populorum.

Reſp. Baptizatum fuiſſe Chriſtum à Joanne, non ut ſanctificaretur ab illo, qui ipſum Chriſtum condigna laude celebravit, ſed ut exerceret humilitatem, ut ſanctificaret ſui baptiſmatis elementum, ut proximæ prædicationis divinum reſonaret præconium. Nec implicat contradictionem tingi eodem baptiſmate Dominum, ac ſervum, quemadmodum Saraceni eodem in balneo abluuntur à famulis. Chriſtus adveniens poſt legem Moyſis eſt verus Meſſias, quoniam ab ipſa lege Moyſis, in qua vigit Spiritus veritatis, habet teſtimonium. Mahumet autem veniens poſt Chriſtum nequit eſſe verus Propheta, quoniam in Evangelio Chriſti, in quo Spiritus ſanctus locutus eſt, non prædicuntur niſi Pſeudopropheta, à quibus ut caveamus præcipitur. Nam quod fingunt Turcæ dixiſſe Chriſtum. *Mittam vobis Prophetam Mahumetem*, & hæc verba fuiſſe à nobis expuncta, facile revincitur provocando imperitos ad vaticinationes de perpetua Chriſti doctrina, & ad Codices ante tempora Mahumetis conſcriptos. Debet autem, ut agebat Abacura, quiſquis producit chirographum adverſus ſcœnoris debitorem, repelli à Judice, ſi nihil eorum inſcripta ſint, quæ poſcuntur. Sed contra Saracenos diſputatum eſt lib. XXI. cap. 2. Tom. IV. pag. 340.

9. Reſponde-
tur.

C A P U T XII.

Meſſiæ, ut carnem aſſumeret, cauſam fuiſſe peccatum Adæ, humanique generis perditionem.

S U M M A R I U M.

1. Status quæſtionis.

2. uſque ad 6. Statuitur conſuſio, & probatur tam ex ſcriptura, quam Patribus.

6. uſque ad finem afferuntur, & ſolvuntur objectiones.

1. Status quæ-
ſtionis,

Q UÆRENTI cur divinum Verbum humanam induerit naturam, reſpondent una voce Theologi cauſam fuiſſe Generis humani reparationem. Sed aliam quoque rationem Scotiſtæ aſſignant, ut ſcilicet magiſterio ſuo, regimine, atque communionem homines exornaret, atque ad conſortium divinitatis eveheret. Imo prædeſinitam arbitran-

R. P. Berti Theol. Tom. V.

tur Verbi Incarnationem, priuſquam divino decreto ſtatueretur productio hominum; poſtea vero præviſa Adami culpa deſinitum fuiſſe, ut filius Dei jam in mundum venturus univerſarum creaturarum Caput, & Princeps, adveniret aſſumpto mortali corpore, ut morte ſua hominem perditum repararet. Amplexati ſunt opinionem Scoti etiam Catharinus,

G

Suarez,